

Seat No. : _____

AO-107

April-2025

B.A., Sem.-IV (NEP)

Minor-DSC-M-PSY-244 : Psychology
(Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. સમાયોજન એટલે શું ? સમાયોજનના ક્ષેત્રો વર્ણવો. 10
અથવા
1. સમાયોજનની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 10
2. શાળા એક નવીન અનુભવ તરીકે ચર્ચો. 10
અથવા
2. અભ્યાસથી વ્યવસાયમાં સંક્રમણ સમજાવો. 10
3. કુટુંબ એટલે શું ? કુટુંબના કાર્યો વર્ણવો. 10
અથવા
3. માતા-પિતા અને બાળકો વચ્ચેની નિષેધક આંતરક્રિયા વર્ણવો. 10
4. જીવનસાથીની પસંદગીને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો. 10
અથવા
4. વૃદ્ધાવસ્થાની સમસ્યાઓ ચર્ચો. 10
5. ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ દસ) 10
(1) સમાયોજન એ _____ પ્રક્રિયા છે. (એકપક્ષી, દ્વિપક્ષી)
(2) જે કાર્યમાં નિષ્ફળતા મળે તેને ફરી પ્રયત્ન કરી પૂર્ણ કરવું એટલે _____.

(પુન:સમાયોજન, પ્રતિસમાયોજન)

- (3) ભૂખ, તરસ, આરામ, નિદ્રા વગેરે _____ પ્રેરણા છે. (શારીરિક, માનસિક)
- (4) _____ શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને સ્વતંત્રતા આપે છે અને પોતાના વિચારોને વિદ્યાર્થીઓ ઉપર લાદી દેતો નથી. (આપબુદ્ધ, લોકશાહી)
- (5) જ્યારે બધા ભેગા થઈને જૂથની પ્રવૃત્તિને બળ પુરૂ પાડે તેને _____ કહેવાય. (સ્પર્ધા, સહકાર)
- (6) 6 થી 11 વર્ષના બાળકોની વ્યવસાય પસંદગીને _____ કહેવાય. (કાલ્પનિક પસંદગી, કામચલાઉ પસંદગી)
- (7) _____ કુટુંબનો વિશાળ અર્થ કરીને કહે છે કે 'આખું જગત એક કુટુંબ છે'. (પોલ સ્કેકર, ડૉ. રાધાકૃષ્ણન)
- (8) ઉષ્મા, પ્રેમ, સલામતી, લાગણીનો સંતોષ વગેરે કુટુંબની _____ જરૂરિયાતો છે. (મનોવૈજ્ઞાનિક, શારીરિક)
- (9) _____ ની પ્રક્રિયા દ્વારા કુટુંબ દ્વારા બાળકોને સમાજના નીતિ નિયમો અને ધોરણો શીખવાડવામાં આવે છે. (સમાજીકરણ, સ્પર્ધા)
- (10) રોમેન્ટિક પ્રેમ _____ ના દ્વાર બંધ કરી દે છે. (સામાજિક બુદ્ધિ, તર્ક બુદ્ધિ)
- (11) _____ દરમિયાન બાળક જાતીય વૃત્તિનું દમન કરશે અથવા તેને ભૂલવાનો પ્રયત્ન કરશે. (સુષુપ્તાવસ્થા, શિશુઅવસ્થા)
- (12) નિવૃત્તિકાળ _____ પ્રકારની મુશ્કેલીઓ સર્જે છે. (આર્થિક, સામાજિક)

Seat No. : _____

AO-107

April-2025

B.A., Sem.-IV (NEP)

Minor-DSC-M-PSY-244 : Psychology (Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Define adjustment and explain fields of adjustment. 10

OR

1. Discuss characteristics of adjustment. 10

2. Discuss school as a new experience. 10

OR

2. Discuss transition from academic to business. 10

3. Define family and explain functions of family. 10

OR

3. Explain the negative interaction between parents and children. 10

4. Discuss the factors affecting mate selection. 10

OR

4. Discuss the problems of old age. 10

5. Fill in the blanks : (Any ten) 10

(1) Adjustment is a _____ process. (one way, two way)

(2) Trying again and again and complete the task after getting failure in any task is known as _____. (Re-adjustment, maladjustment)

- (3) Hunger, thirst, rest and sleep etc. are _____ motives. (physical, psychological)
- (4) _____ teacher gives freedom to students and doesn't impose his thoughts on students. (Authoritative, Democratic)
- (5) When everyone combine their efforts to give force to group activity, it is known as _____. (competition, cooperation)
- (6) The vocational selection done during 6 to 11 years of age is known as _____. (fantasy selection, temporary selection)
- (7) The whole world is a family' This broad meaning of family was given by _____. (Paul scraker, Dr. Radhakrishnan)
- (8) Warmth, love, security, satisfaction of feelings etc. are _____ needs of family. (psychological, physical)
- (9) Through _____ process, social rules and norms are taught by family to children. (socialization, competition)
- (10) Romantic love closes doors for _____. (social thinking, logical thinking)
- (11) During _____, child either suppress the sexual needs or try to forget them. (middle childhood, infancy)
- (12) Retirement creates _____ type of problems. (economical, social)
